

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 31 maj 2022
(OR. fr)

9361/22

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0032(COD)**

**COMPET 358
IND 187
MI 414
RC 32
RECH 260
TELECOM 236
FIN 573
CADREFIN 87
CODEC 761**

NOT

från: Ordförandeskapet

till: Rådet

Föreg. dok. nr: 9177/22

Komm. dok. nr: 6170/22 + ADD 1

Ärende: Förordning om en ram med åtgärder för att stärka Europas
halvledarekosystem (förordning om halvledare)
Lägesrapport

För delegationerna bifogas en lägesrapport från ordförandeskapet om ”förordningen om en ram med åtgärder för att stärka Europas halvledarekosystem (förordning om halvledare)” inför konkurrenskraftsrådets möte den 9 juni 2022.

Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om en ram med åtgärder för att stärka Europas halvledarekosystem (förordning om halvledare)

Lägesrapport

I. INLEDNING

1. Den 8 februari 2022 lade kommissionen fram det ovannämnda förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning¹. Förslaget grundar sig på artiklarna 114, 173.3, 182.1 och 183 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
2. Förslaget till förordning syftar till stärka den europeiska värdekedjan för halvledare och att möjliggöra utveckling och införande av banbrytande och nästa generations halvledar- och kvantteknik, vilket kommer att stärka unionens potentiella förmåga inom avancerad design, systemintegration och chipproduktion och bidra till att man kan förverkliga den gröna och den digitala omställningen.
3. Kommissionens förslag åtföljs av ett andra utkast till förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (den gemensamma grundläggande akten), vad gäller det gemensamma företaget för halvledare. Det utkastet till förordning behandlas separat av arbetsgruppen för forskning.

¹ Dok. 6170/22 + ADD 1.

4. Förslaget till förordning om halvledare åtföljs inte av någon konsekvensanalys. I stället offentliggjorde kommissionen den 11 maj 2022 ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar där man redogör för förslagets mål samt de strategiska metoder, kriterier och alternativ som valts av kommissionen.
5. Kommissionen presenterade sitt initiativ under punkten Övriga frågor vid konkurrenskraftsrådets möte den 24 februari 2022.
6. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har ännu inte avgett något yttrande om förslaget.
7. Europaparlamentets utskott för industrifrågor, forskning och energi har ännu inte antagit sitt betänkande.
8. I sina slutsatser av den 21–22 oktober 2021 framhöll Europeiska rådet vikten av att man gör snabba framsteg med initiativ som främjar skapandet av ett avancerat europeiskt ekosystem för halvledarchipp genom hela värdekedjan och bygger upp ytterligare resiliens, även när det gäller råvaror, eftersom detta är avgörande för att man ska kunna undvika brister som hämmar vår digitala omställning. Europeiska rådet såg i detta sammanhang fram emot det kommande förslaget om en europeisk rättsakt om halvledarchipp.

II. ARBETET I RÅDETS FÖRBEREDANDE ORGAN

9. Kommissionen presenterade sitt förslag för Coreper den 9 februari 2022.
10. Arbetsgruppen för konkurrenskraft och tillväxt påbörjade sin behandling av förslaget den 14 februari 2022 och har sedan dess fortsatt sitt arbete och har för avsikt att lägga fram en lägesrapport före ordförandeskapets slut.

11. Vid sina nio möten under perioden februari–maj 2022 har arbetsgruppen inriktat sina diskussioner på i synnerhet de övergripande principerna för de tre pelare som bär upp kommissionens förslag. Budgetaspekterna har lämnats därhän under detta skede av behandlingen. Man har särskilt diskuterat följande aspekter:
- Inom pelare 1 avseende initiativet för halvledare ("initiativet chip för Europa"): målen för och genomförandet av initiativet, det europeiska konsortiet för chipinfrastruktur, förfarandet för val av kompetenscentrum samt deras koppling till återstoden av halvledarekosystemet.
 - Inom pelare 2 avseende försörjningstryggheten: definitionen av en "första anläggning av sitt slag", utvärderingsförfarandet för beviljande av status som "integrerad produktionsanläggning" eller "EU-anläggning för uppdragstillverkning" samt förslagets mervärde i förhållande till det befintliga förfarandet för beviljande av statligt stöd.
 - Inom pelare 3 avseende övervakning och krishantering: mekanismen för övervakning och tidig varning, funktionssättet för verktygen för nödsituationer och deras eventuella inverkan på den inre marknadens attraktionskraft.
 - Man har även diskuterat bestämmelserna om styrning, konfidentialitet, sanktioner samt kommittéförfarandet och på så sätt avslutat analysen av texten i dess helhet.
12. På grundval av detta har ordförandeskapet inhämtat skriftliga synpunkter från medlemsstaterna på utkastet till förordning i dess helhet. Med beaktande av arbetsgruppens överläggningar och efter att ha analyserat dessa synpunkter lade ordförandeskapet fram ett första kompromissförslag för medlemsstaterna.
13. Kommissionen lade fram sitt arbetsdokument till stöd för förslaget till förordning vid mötet den 12 maj 2022 i arbetsgruppen för konkurrenskraft och tillväxt. Arbetsgruppen kan påbörja granskningen av kompromissförslaget artikel för artikel och fortsätta denna fram till halvårsskiftet.

14. Samtidigt har arbetsgruppen för forskning vid fem tillfällen diskuterat förslaget till förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, och ordförandeskapet anordnade även en informell teknisk workshop den 1 april 2022.
15. Vid mötet den 25 maj 2022 beaktade Coreper utkastet till lägesrapport (dok. 9177/22) inför framläggandet för konkurrenskraftsrådet den 9 juni 2022.

III. DE VIKTIGASTE POLITISKA FRÅGORNA

16. På grundval av arbetsgruppens hittillsvarande diskussioner har ordförandeskapet kunnat konstatera att medlemsstaterna har välkomnat det övergripande målet att stärka Europas halvledarekosystem och att stärka resiliensen hos industrins leveranser på området. Delegationerna vidhåller emellertid en allmän granskningsreservation mot kommissionens förslag.
17. Medlemsstaterna har bidragit till en konstruktiv diskussion om förslaget, och i detta sammanhang förefaller följande frågor vara de mest känsliga politiskt sett:

a) Initiativet för halvledare ("initiativet chip för Europa")

Vissa medlemsstater har förespråkat en tydligare åtskillnad mellan målen för, delarna av och åtgärderna i det europeiska initiativet för halvledare ("initiativet chip för Europa"). Man har kunnat redogöra i detalj för statusen för det europeiska konsortiet för chipinfrastruktur, utan att det för den skull har framkommit några tydliga riktlinjer i detta skede. Slutligen har vissa medlemsstater efterfrågat preciseringar i fråga om förfarandet för val av kompetenscentrumen på halvledarområdet samt dessas koppling till återstoden av halvledarekosystemet.

b) *Principen med en ”första anläggning av sitt slag”*

Medlemsstaterna har efterfrågat preciseringar i fråga om detta förslag och den föreslagna definitionen.

Vissa har även ifrågasatt mervärdet med statusen som ”integrerad produktionsanläggning” eller ”EU-anläggning för uppdragstillverkning”. Man har även kunnat diskutera medlemsstaternas medverkan i förfarandet för beviljande av sådan status. Vissa medlemsstater har efterfrågat en mer framträdande roll i processen, samtidigt som man har betonat vikten av att minska de administrativa bördorna, skydda konfidentialiteten för den överförda informationen eller låta konsortier kandidera. Även kommissionens, europeiska nämnden för halvledares och medlemsstaternas roller i denna process bör klargöras.

Ett stort antal medlemsstater har erinrat om vikten av att man bevarar lika villkor på den inre marknaden, och de har även uttryckt oro över risken för en ”kapplöpning efter subventioner”.

Vad avser omfattningen har vissa medlemsstater efterfrågat att stödberättigande verksamhet i högre grad ska omfatta värdekedjan för halvledare. Vissa vill även att utkastet till förordning ska ta itu med utvecklingen av den nuvarande generationen samt mer avancerad chipteknik i unionen.

c) *Reaktioner vid en krissituation inom halvledarsektorn*

Av de första diskussionerna framgick det att det krävs en fördjupning för att klargöra kommissionens roll och befogenheter i samband med krismekanismen.

Det har även framgått att man behöver klargöra funktionssättet för verktygen för nödsituationer, oavsett om det rör sig om mekanismen för begäran om information, mekanismen för prioriterad order eller mekanismen för gemensamt inköp.

Ett flertal medlemsstater påpekade att man måste stärka medlemsstaternas roll vid genomförandet av dessa mekanismer. Medlemsstaterna ställde sig även bakom införandet av ytterligare garantier för företagen – och efterfrågade bestämmelser som erbjuder ett skäligt pris – vilka är tidsmässigt begränsade och är i unionens intresse. Ett stort antal medlemsstater ansåg att det krävs proportionella ramar, som begränsar ingreppen på marknaden.

18. Av diskussionerna i arbetsgruppen för forskning framkom två huvudsakliga förhandlingspunkter:

- Finansiella aspekter: I kommissionens förslag uppgår unionens finansiella bidrag till initiativet ”chip för Europa” för de åtgärder som genomförs via det gemensamma företaget för halvledare till 4,175 miljarder euro, medan det finansiella bidraget till det gemensamma företaget för viktig digital teknik är 1,800 miljarder euro. Å enda sidan väcker denna ökning frågor om en omfördelning av ekonomiska resurser mellan Horisont Europa-programmet och programmet för ett digitalt Europa i den fleråriga budgetramen. Å andra sidan kräver den en ny finansiell insats från medlemsstaterna och de privata parterna, eftersom unionens finansiella bidrag täcker de administrativa utgifterna och utgifterna för det gemensamma företags funktionssätt under förutsättning att detta belopp kompletteras med ett minst lika högt bidrag från andra medverkande än unionen (den s.k. *matching principle*).

- Styrningsaspekter: Generellt sett kan de åtgärder som genomförs via det gemensamma företaget för halvledare delas in i tre kategorier: a) förstärkning av produktionskapaciteten, b) forskning och innovation med direkt koppling till initiativet ”chip för Europa” samt c) forskning och innovation med direkt koppling till annan digital teknik än den som omfattas av initiativet ”chip för Europa”. Vad avser antagandet av styrelsens arbetsprogram, anges det i kommissionens förslag att det endast är kommissionen och medlemsstaterna som har rösträtt när det gäller förstärkningen av produktionskapaciteten. Frågan om de privata parternas rösträtt när det gäller forskning och innovation med direkt koppling till initiativet ”chip för Europa” behöver emellertid klargöras ytterligare.

19. Även om det har gjorts betydande framsteg, kommer de fördjupade diskussionerna om förslagets innehåll att fortsätta vid en rad ytterligare möten i arbetsgruppen för konkurrenskraft och tillväxt. Med tanke på förslagets komplexitet men även dess betydelse för ett europeiskt ekosystem på hög nivå som garanterar unionens försörjningstrygghet vad gäller halvledare och som utvecklar nya marknader för europeisk spetsteknologi krävs det därför ytterligare tekniska överläggningar innan rådet kan fatta ett politiskt beslut, till vilket föreliggande rapport bidrar med en genomgång av de viktigaste politiska frågorna.
20. Ordförandeskapet anser icke desto mindre att föreliggande lägesrapport innehåller en balanserad sammanfattning av de viktigaste politiska frågor som identifierats under förslagets behandling.

IV. SLUTSATS

21. Konkurrenskraftsrådet uppmanas att ta del av ordförandeskapets lägesrapport.